

като човѣкъ; тя е важенъ източникъ за всички посетителни биографи на Бетховена. Освенъ това, писалъ: „Хронологически показателъ на творбитѣ на Л. ванъ Бетховенъ“ (1865), „Единъ критиченъ приносъ къмъ Бетховеновата литература“ (1875).

Телеманъ, Георгъ Филипъ — Telemann, Georg Philipp — виденъ нѣм-

Георгъ Телеманъ

ски оперенъ компонистъ, род. 14 мартъ 1681 въ Магдебургъ, умр. 25 юни 1767 въ Хамбургъ, училъ отъ 1700 въ Лайпцигския университетъ правни науки, въ музиката — самоукъ, (още на 12 годишна възраст написалъ една опера), 1702 е органистъ въ Новата църква въ Лайпцигъ, 1704 го виждаме капелмайсторъ на нѣкой си графъ Примницъ въ Зорау, после е придворенъ концертмайсторъ и капелмайсторъ въ Айзенахъ, 1712 е църковенъ капелмайсторъ въ Франкфуртъ а/М., отъ 1721 е въ Хамбургъ — като театраленъ музикадиректоръ, дето работи за процътяването на градската опера — и като компонистъ, и като диригентъ. Т. е ималъ една творческа сила, достигаща почти до неизтощимостъ; неговитѣ композиции сж въ издържанъ стилъ, но поради ле-

котата и бързината на писането, не лишени отъ известна повърхностност и тривиялност. Съвременикъ на Бахъ и Хендель, той е писалъ повече, отколкото двамата заедно, и е билъ прославенъ отъ съвременикитѣ си, сжщо, повече отъ двамата. Творби: 200 оркестрови сюити, множество триа и соло-сонати, голѣмъ брой инструментални концерти, 44 пасиони, 75 други църковни творби, 40 опери, музика за осветление, коронация, юбилеи и пр.

Тема — се нарича мелодия, или частъ отъ такава, образуваща една завършена (закръжлена) мисль. Една или повече такива Т-и служатъ за изграждане на една композиция. При сонатнитѣ части — Т. е не само една завършена мелодия, но една съвършеност отъ други гравитни елементи: ритмика, хармония, темпо и др. Т-та на една сонатна частъ се явява по-сложна въ своето различие отъ тази на една fuga — дето тя е по-завършена и единна. За Т. на една вариационна творба служи обикновено една пѣсенъ, ария или, изобщо — единъ самостоенъ музикаленъ кжсъ.

Тематична работа — се нарича умението за разработване на тематичния материалъ, състояще се въ това, че темитѣ се разпадатъ на своитѣ съставни части — въ тактове или тактови мотиви, и тѣзи съставни елементи на темата, които могатъ да бждатъ измѣнени метрично или хармонично, служатъ за изграждането на цѣлата частъ — при класическата соната, а въ по-ново време — и чрезъ вмъкване между темитѣ и тѣхнитѣ части — и чужди тѣмъ образуваня.

Темперация — (гл. Темперирание).

Темперирание, лат. *systema participatum*, фр. *temperament*, нѣм. *Temperatur* — въ музиката се нарича премахването на различитѣ въ тоновитѣ височини — отклонението отъ математическата чистота на интервалитѣ. Източникитѣ народи: индийци, персийци и др. сж, — въ които се среща за пръвъ пжтъ Т-то. Въ зависимостъ отъ това — каква квинта се употребява, Т-то бива: **равномѣрно** — когато се използва една темперирана квинта, и **неравномѣрно** — когато се използва, ту чистата, ту по-висока или по-ниске